

Пропозиції
Міністерства розвитку громад та територій України
до проєкту Закону України
«Про постраждалих учасників Революції Гідності, постраждалих учасників
Революції Гідності з інвалідністю та членів сімей загиблих (померлих) Героїв
Небесної Сотні»,
внесений Кабінетом Міністрів України

реєстр. № **13622** від 12.08.2025
готується до першого читання

1. Підтримується із зауваженнями.

2. Законопроєктом пропонується визначити правовий статус постраждалих учасників Революції Гідності, постраждалих учасників Революції Гідності з інвалідністю та членів сімей загиблих (померлих) Героїв Небесної Сотні та забезпечення їх підтримкою від держави.

Положення статті 10 законопроєкту передбачають поняття «опалення» та «центральне опалення».

Одночасно, статтею 5 Закону України «Про житлово-комунальні послуги» визначено, що до житлово-комунальних послуг належать:

- житлова послуга - послуга з управління багатоквартирним будинком;
- комунальні послуги - послуги з постачання та розподілу природного газу, постачання та розподілу електричної енергії, постачання теплової енергії, постачання гарячої води, централізованого водопостачання, централізованого водовідведення, управління побутовими відходами.

При цьому вказаний закон передбачає, що постачання теплової енергії здійснюється для потреб опалення, а в окремих випадках можливе відключення споживачів від мереж (систем) централізованого опалення.

З огляду на зазначене, пропонується:

в абзаці шостому пункту 1 частини першої статті 10 законопроєкту слова «плати за опалення» замінити словами «плати за комунальні послуги: для потреб централізованого або автономного опалення»;

в абзаці восьмому пункту 1 частини першої статті 10 законопроєкту слова «центрального опалення» замінити словами «централізованого опалення».

Також статтею 10 законопроєкту передбачена державна підтримка постраждалих учасників Революції Гідності, постраждалих учасників Революції Гідності з інвалідністю та членів сімей загиблих (померлих) Героїв Небесної Сотні у сфері соціального захисту у вигляді надання знижки плати за житлово-комунальні послуги.

Водночас, у вказаній статті законопроекту, вживається поняття «грошова виплата на оплату житлово-комунальних послуг». У зв'язку із цим пропонуємо уніфікувати ці терміни по тексту законопроекту.

Підпунктами 2, 3 та 4 пункту 1 статті 10 законопроекту передбачено постраждалим учасникам Революції Гідності, постраждалим учасникам Революції Гідності з інвалідністю та членам сімей загиблих (померлих) Героїв Небесної Сотні у сфері соціального захисту державна підтримка, а саме пільговий проїзд даної категорії громадян залізничним транспортом, усіма видами міського пасажирського транспорту, автомобільним транспортом загального користування в сільській місцевості, автобусами приміських та міжміських маршрутів.

В фінансово-економічних розрахунках до даного законопроекту не передбачено джерело компенсації за пасажирські перевезення такої пільгової категорії громадян.

Водночас, частиною шостою статті 9 Закону України «Про залізничний транспорт» передбачено, що для захисту інтересів окремих категорій громадян на пасажирських перевезеннях, у тому числі приміських, можуть передбачатися пільгові тарифи. Збитки залізничного транспорту загального користування від їх використання відшкодовуються за рахунок державного або місцевих бюджетів залежно від того, яким органом прийнято рішення щодо введення відповідних пільг.

Слід відмітити, що АТ «Укрзалізниця» безперешкодно надає пільговий проїзд окремим категоріям пасажирів (17 категорій громадян), які мають право на відповідні пільги при користуванні залізничним транспортом. З 01.01.2017 з Бюджетного кодексу України була виключена норма щодо здійснення компенсаційних виплат за пільговий проїзд окремих категорій населення за рахунок субвенції з державного бюджету місцевим бюджетам на здійснення державних програм соціального захисту.

Відмовляючи АТ «Укрзалізниця» в компенсації збитків від перевезення пільгових категорій пасажирів, органи місцевого самоврядування та їхні виконавчі органи мотивують свою відмову тим, що рішення про введення відповідних пільг прийнято державою, а відтак компенсація має здійснюватися із державного бюджету.

При цьому органи місцевого самоврядування зазначають, що норми підпункту «г» пункту 3 частини першої статті 91 Бюджетного кодексу України регламентують лише наявність права у органів місцевого самоврядування на включення до видатків місцевого бюджету компенсаційних виплат за пільговий проїзд окремих категорій громадян, а не встановлюють обов'язок такого включення.

Таким чином, склалася безвихідна ситуація стосовно компенсації витрат за пільговий проїзд окремих категорій громадян, коли перевізники зобов'язані безвідмовно забезпечувати пільговий проїзд, а державою не виконуються вимоги щодо компенсаційних виплат за такі перевезення.

Враховуючи викладене, зазначаємо, що законопроектом доцільно передбачити джерело компенсації за перевезення залізничним транспортом постраждалих учасників Революції Гідності, постраждалих учасників Революції Гідності з інвалідністю та членів сімей загиблих (померлих) Героїв Небесної Сотні.